

Qui és superior a qui, la raça humana o els animals?, a qui sempre hem tingut per inferiors.

La crisi econòmica està rebentant els pressupostos de grans diaris i revistes especialitzades. Ara tenen menys doblers per contractar bons fotògrafs per fer reportatges

Text: **Ander Zurimendi**
Fotos: **Visa Pour l'Image**

Perpinyà du dol del fotoperiodisme

Solidaris

Si no es publiquen les fotografies de zones conflictives d'arreu del món, tot quedarà en l'oblit

PALMA “Fa deu anys, descartàvem 300 reportatges fotogràfics per falta d'espai. Ara, en canvi, ens en manquen”. Qui és, que parla així? Idò és Jean François Leroy, director del festival degà del fotoperiodisme: *Visa pour l'Image*.

La frase és significativa. I té més d'una explicació. Vol dir que ja no existeixin fotògrafs intrèpids? Que ja no es captin bones imatges? Que no hi hagi un públic que esperi bones fotos?

La frase amaga molts de significats. Primer, però, viatgem fins a Perpinyà. Allà, a la capital del Rosselló (o l'*Iparrale* català, com diria algun cronista) s'organitza el *Visa Pour l'Image* des de fa 21 anys. Aquest és considerat el *Canes* de la fotografia: el festival de més qualitat i amb major compromís cap a la disciplina que exerceix: la fotografia.

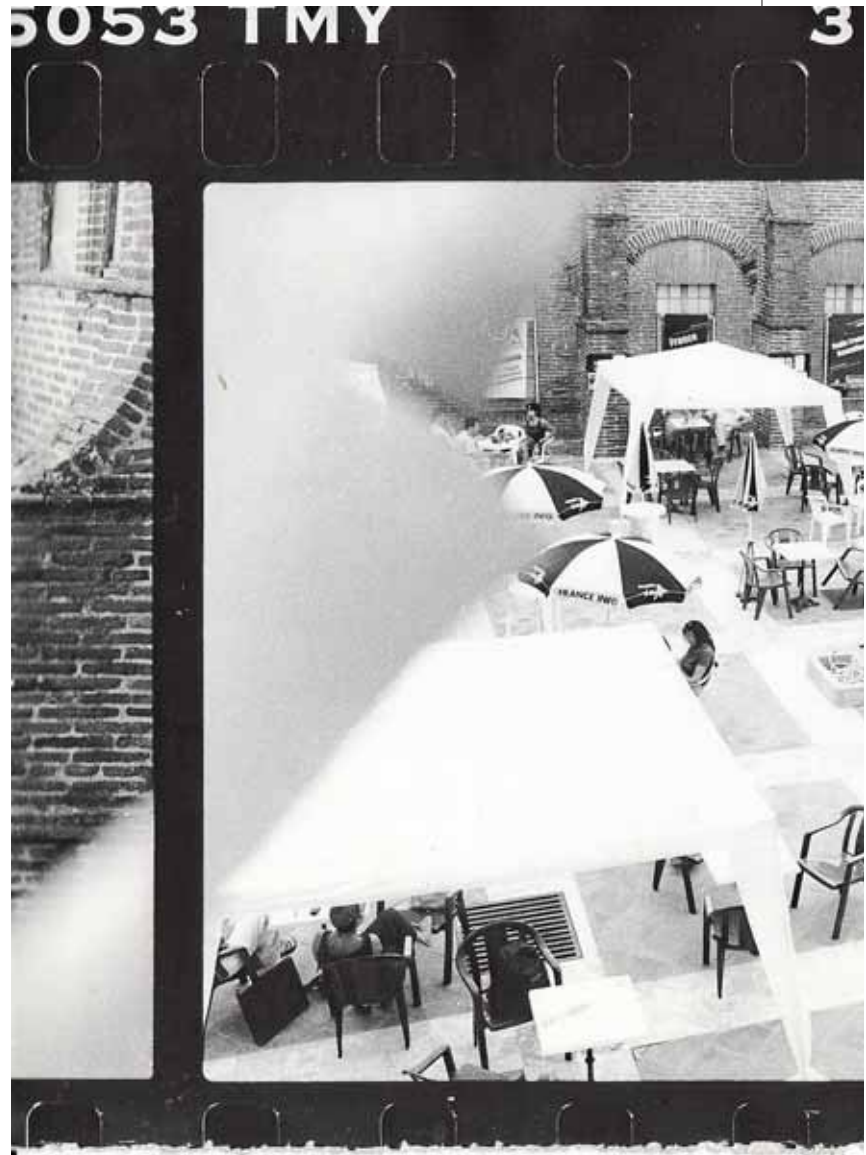
Uep! La fotografia informativa, interpretativa, social. No parlen d'imatges per l'estètica en si mateixes, per la bellesa d'allò enfocada. No! Les imatges que captin fotoperiodistes tenen la vocació de mostrar conflictes arreu del món i problemàtiques

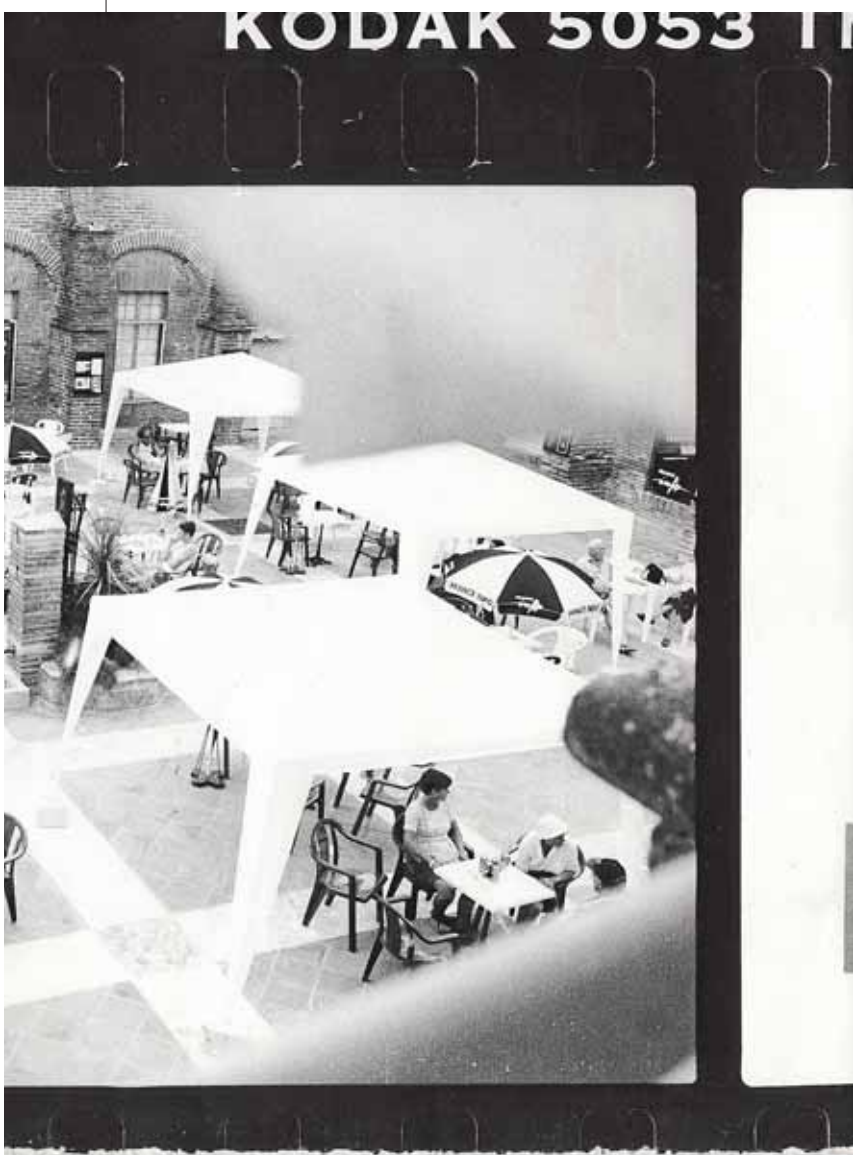
socials a ca nostra. O per ventura elements més bells, però profunds.

Entre els fotoperiodistes que exposen la seva feina a Perpinyà enguany hi ha noms com Abbas (Magnum Photos), Walter Estrada (Agència France Presse), Alexandra Avakian (Contact Press Images), Massimo Berruti (Agència VU), David Burnett (Contact Press), Sarah Caron (Polaris), Brenan Linsley (Associated Press) i Steve MacCurry (Magnum).

Primera constatació: quasi tots ells estan vinculats amb les grans agències fotogràfiques. Ergo, els diaris ja no envien els seus fotògrafs com a destacats a les zones de conflicte. N'hi ha que veuen la deixadesa per part de la premsa escrita per no desplaçar els seus fotògrafs, tal com es feia abans! Però cal entendre el factor capitalista. Un diari és, abans que res, una empresa i, per tant, ha de tenir beneficis econòmics. D'aquí es deriva que és més fàcil pagar les agències de fotografies que no enviar un fotògraf propi.

Ara bé, la crisi a la qual fa referència Jean

LA FIRA
La imatge de l'esquerra mostra el recinte firal de *Visa Pour l'Image*, a Perpinyà.

LES FOTOGRAFIES
A dalt, es mostra l'expectació dels ciutadans pakistanesos en una jornada electoral.

ELS FOTOPERIODISTES
A la dreta, un fotògraf en acció. Arriben d'agències com Magnum, AFP, AP, Efe...

Decoració als carrers de Perpinyà.

François Leroy, director del Festival de fotoperiodisme, afecta el conjunt de la professió, i s'hi inclouen les agències. El mateix Leroy realitza una senzilla anàlisi, a una entrevista recollida per Efe: "Avui dia, els fotògrafs no estan més de tres dies per fer un reportatge. El resultat és que aconseguen deu fotos decentes, però insuficients per a una exposició de 40 tirades". I fins i tot afegeix: "Els bons treballs, *in situ*, els estan finançant les ONG, ara per ara..."

Per què? "No és culpa dels fotoperiodistes, sinó del periodisme. Ells se senten impotents. Es moren de ganes de partir, de

tenir finançament per trobar històries i documentar-les, però no hi ha doblers". Pareix que, un pic més, tornam a la paraula 'crisi'.

"La profunditat costa doblers"

I n'hi ha més, de possibles respostes. La competència d'internet. O les revistes, de l'estil *National Geographic*, que cada pic són més adverses a invertir-hi doblers. O almanco, a fer-ho a fons perdut. Alexandra Avakian, precisament fotògrafa d'aquesta revista sobre la natura, opina de manera taxativa: "La profunditat costa doblers". Ella és present a la Catalunya Nord amb les seves "memòries visuals" dins el llibre *Windows of the soul*.

Sorprenentment, però, encara s'hi pot observar un darrer factor explicatiu: poca qualitat. Senzill. I punt. Segons el mateix Leroy, "una cosa és el nombre de treballs que rebem i l'altra que siguin dignes de publicar". Bé idò, la xifra d'indignes reportatges s'eleva a 3.000. "Però no tenen prou qualitat. Tots són sobre transsexuals a Cuba i Tailàndia! Ningú no veu res pus!". Un comentari soprenent. Però si és ver, revelaria que la ment dels fotògrafs també es tanca amb el pas del temps.

Ara bé, en els seus cercles, els fotògrafs es defensen argumentant que sortir de freelance és massa car i arriscat, amb unes tarifes de cada pic més baixes.

I com no pot ser d'altra manera, també fan referència a l'autocensura, amb la qual comencen a treballar tant periodistes com fotògrafs. Bé, però, millor que no parlem d'això avui. •

Perill

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

La crisi del fotoperiodisme és un avís a la societat, que pot perdre una arma primordial de la defensa de la informació lliure

Els dos elements de què està feta la informació periodística, a saber, la imatge i la paraula, són espases de dos talls: poden servir tant per traslladar-nos i explicar-nos un fet, com per emmascarar-lo o distorsionar-lo. Però mentre que la paraula sempre requereix una elaboració i implica una interpretació, les instantànies captades pels arriscats fotoperiodistes tenen

la virtualitat de traslladar a tot el món, de manera immediata, una informació directa, de primera mà, sobre un conflicte o un fet que reclami la comprensió, la solidaritat o la protesta.

És clar que les imatges es poden manipular, i que amb una imatge es pot tergiversar la realitat. Recordareu aquell vídeo d'un corb marí negat de petroli que es va difondre durant la primera guerra del golf, que es va convertir en el paradigma de les possibilitats de la utilització fraudulenta de la informació gràfica. Però fixem-nos que en aquest cas no estam parlant de la feina del fotoperiodista, sinó de l'adulteració de la seva obra. Per contra, quan algú ha aconseguit filtrar fotografies o vídeos comprometedors i s'ha provat que no es tractava d'imatges trucades –recordem el cas recent dels excessos del personal de seguretat de l'ambaixada nord-americana a Kabul–, resulta molt difícil que ningú pugui desmentir o justificar la realitat que aquella imatge mostra i denuncia. Per això, la crisi del fotoperiodisme de què parla el director del festival *Visa pour l'Image* amb motiu de la seva 21a edició, apunta a un perill molt més greu que les simples dificultats d'un sector professional: és un avís a tota la societat, que pot perdre una arma primordial de la defensa de la informació lliure arreu del món. •